

Kryptomeny, Forex, P2P pôžičky:

Ako sa daní cesta k bohatstvu?

Je to lietadlo? Je to vták? Nie, to len cena bitcoinu letí strmo nahor.

Chcete na tom zarobiť? Než začnete nakupovať, prečítajte si tento e-book. Dozviete sa, ako nakupovať kryptomeny, ako ich zdaňiť a ako využiť ďalšie investičné príležitosti.

UOL®

ÚČTOVNÍCTVO

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

E-book sme vytvorili pre všetkých zadarmo.
Preto ho **pošlite všetkým, ktorým by sa mohol hodiť.**
Ďakujeme!

Obsah

Kryptomeny	4
Ako sa kryptomeny získavajú?.....	5
Blockchain	5
Obchodovanie s kryptomenami.....	5
Uchovávanie kryptomien.....	7
Praktické využitie kryptomien.....	8
Kryptomeny z pohľadu daní a účtovníctva	9
Zdanenie kryptomien	10
Forex	14
Investovanie do menového páru	15
Investovanie formou participácie	17
Zdanenie investícií u fyzických osôb	17
DPH.....	18

Kryptomeny

Kryptomeny sú **virtuálne meny** založené na kryptografii (šifrovaní).

Nevydáva ani nekontroluje ich centrálna banka ani iná verejná autorita. Stoja na sieti veľkého počtu prepojených počítačov (tzv. peer-to-peer sieti). Táto sieť **nemá žiadne centrálné riadenie**, komunikujú v nej jednotliví používatelia medzi sebou.

Najznámejšou kryptomenou je **bitcoin**. Nejde o prvú kryptomenu, ale jeho tvorcovia sa zamerali na odstránenie detských chorôb predchodcov bitcoinu. Vytvorili systém, ktorý je mimoriadne odolný voči útokom hackerov aj zásahom úradov.

Vytvorili tak menu, ktorá je **decentralizovaná, nefalzifikovateľná a neovplyvniteľná**.

Hodnota kryptomien vychádza (podobne ako pri zlate alebo cenných papieroch) z **ponuky a dopytu používateľov**.

Najznámejšími kryptomenami sú bitcoin (vznikol v roku 2008), ethereum a ďalšie. Počet druhov kryptomien je aktuálne v rádoch tisícov.

Ako sa kryptomeny získavajú?

Získavajú sa tzv. **ťažbou**.

Ťažba spočíva vo výpočte zložitej matematickej úlohy. Za vyriešenie získa ťažiar určitý počet „mincí“ danej meny. Vyriešením úlohy ťažiar **uzatvára blok transakcií** v danej kryptomene, a tak transakcie potvrdzuje. Ťažba vyžaduje výkonný počítač a konkurencia je obrovská.

Blockchain

Vyriešené úlohy sa združujú do **blokov, ktoré na seba nadväzujú a** tvoria tzv. blockchain.

Blockchain si môžete predstaviť ako zašifrovanú účtovnú knihu. Je to decentralizovaná databáza, ktorá uchováva transakcie vykonané používateľmi. Hneď ako ťažiar uzavrie blok a pripojí ho do blockchainu, nie je možné blok upravovať. Tento systém spolu so šifrovaním zaisťuje **anonymitu a zabraňuje neoprávneným transakciám**.

Obchodovanie s kryptomenami

Obchodovať s kryptomenami môžete buď na burze kryptomien, alebo obchodovaním CFD na kryptomeny. Obe možnosti tu spolu preberieme.

Burzy

Búrz kryptomien je celý rad. Medzi najznámejšie aktuálne patria Binance, Coin Mate, Crypto.com, HitBTC, coinbase a ďalšie.

Na burzách môžete kryptomeny **nakupovať, predávať** alebo **špekulovať na zmeny kurzu**. Zmeníte tu jednu kryptomenu za inú, kryptomenu za fiat menu alebo fiat za kryptomenu.

Dobré vedieť:

Fiat mena je zákonná mena, teda napríklad euro, česká koruna alebo americký dolár.

Na burze môžete využiť dva typy dopytu: **limit a market**.

1. V prípade objednávky typu **market** chcete okamžite nakúpiť alebo predať kryptomenu. Zadáte množstvo, napríklad: „Chcem teraz hneď predať 1 bitcoin.“
Burzový systém **vyhľadá najvýhodnejšiu ponuku**.
2. Pri objednávke typu **limit** zadáte počet jednotiek a požadovanú cenu, za ktorú chcete kryptomenu nakúpiť alebo predať, a **čakáte na potenciálneho záujemcu**.

CFD

CFD znamená „Contract For Difference“, teda **kontrakt pre vyrovnanie rozdielov**. Kryptomenu nevlastníte a nezmeňujete, ale špekulujete na jej pohyb.

U CFD je možnosť obchodovať na páku, tzn. obchodovať s väčším kapitálom, než je vklad. Čím väčšia páka, tým vyššie zisky, ale zároveň i vyššie straty. Najprv sa zaregistrujete u makléra, ktorý CFD na kryptomeny ponúka. Potom na obchodný účet zašlete peniaze (vo fiat mene).

- Pokiaľ očakávate nárast ceny kryptomeny, otvoríte si tzv. **long pozíciu**. Cena vzrastie, vy pozíciu uzavriete a inkasujete zisk.
- Pokiaľ očakávate pokles ceny, otvoríte tzv. **short pozíciu**.

Dobré vedieť:

Čo sa stane, keď sa váš odhad nesplní? Pokiaľ napríklad očakávate pokles, ale cena kryptomeny rastie, dostávate sa do straty.

Uchovávanie kryptomien

Kryptomeny môžete uchovávať **na burze alebo v zmenárni kryptomien**. Riskujete ale krádež alebo krach burzy.

Môžete využiť tiež **softvérové peňaženky**:

- online cloudové (hrozí napadnutie hackermi)
- desktopové v počítači
- mobilné na mobilnom telefóne

Držitelia kryptomien používajú tiež **hardvérové peňaženky**, napr. Trezor alebo Ledger. Tieto peňaženky nemôžu zneužiť hackeri.

Praktické využitie kryptomien

V súčasnosti sa kryptomeny využívajú predovšetkým pre **špekulácie na pohyb ich cien**.

Môžete za nich ale **nakupovať**: Na Slovensku napr. na Alze, v niektorých reštauráciách a pod.

Pozor! Slovenské úrady nepovažujú kryptomeny za platidlá, ale za hnutelné veci (tomu sa budeme venovať v ďalšej časti). Pri každom nákupe dochádza k zmene, ktorú musíte zdaňiť.

Kryptomeny využijete i **pri cestovaní**. Nemusíte riešiť zmenu na cudziu menu ani zadávať údaje z karty. S obľubou ich prijímajú v destináciách, ako je Venezuela, Turecko alebo Irán.

Používajú sa tiež pre **nelegálne transakcie**. Rad kryptomien ako bitcoin nie je úplne anonymný, a preto sa pre tieto účely údajne využíva napr. kryptomena Monero alebo Zcash.

Kryptomeny z pohľadu daní a účtovníctva

Slovenská účtovná a daňová legislatíva kryptomeny **špecificky neupravuje**. Podľa Národnej banky Slovenska nejde o bezhotovostné alebo elektronické peniaze.

Pozor!

Nákup a predaj kryptomien z pohľadu dane z príjmu nie je:

- platobná služba
- zmenárenská činnosť
- podnikanie s cennými papiermi alebo derivátmi

Od roku 2025 sa **tokeny elektronických peňazí (napr. USDT, USDC)** účtujú ako peňažné prostriedky. Naproti tomu iné kryptoaktíva – Bitcoin, Ether či altcoiny – zostávajú súčasťou krátkodobého finančného majetku, účtované na vlastných analytických účtoch (napr. účet 258).

Zásadným rozdielom je, že **TEP sú v účtovníctve peniazmi**, no pre účely dane z príjmov stále podliehajú rovnakému režimu ako ostatné kryptoaktíva.

Dobré vedieť:

Skratka FIFO znamená „First In – First Out“, teda „prvý dovnútra – prvý von“. K prvej predanej položke teda priradíte cenu prvej nakúpenej.

Zdanenie kryptomien

Bitcoinové spot ETF boli v USA schválené v januári 2024. Pre slovenských investorov je výhodou, že ETF je považované za cenný papier, takže pri jeho držbe dlhšej ako 1 rok je zisk oslobodený od dane z príjmu aj zdravotných odvodov.

Fyzická osoba: Daň z príjmu

Kryptomeny sa naďalej zdaňujú klasicky; výnimku tvoria ETF fondy, pri ktorých je po jednom roku držby príjem oslobodený od dane.

Rast hodnoty kryptomeny **zdaneniu nepodlieha**.

Nákup, predaj a špekulácie s **kryptomenami** sa pri fyzických osobách, pokiaľ ich nezahrnú do svojho obchodného majetku, považujú za správu vlastného majetku. Preto sa zahrňajú medzi ostatné príjmy bez možnosti oslobodenia (§ 8 zákona o daniach z príjmu).

Obchodovanie s CFD sa tiež zahrňa do základu dane podľa § 8 ZDP. Nejde o obchodovanie s cennými papiermi, ale s derivátmi, takže u neho tiež nemôžete uplatniť oslobodenie.

Ťažba **kryptomien** je podnikanie. Preto spadá do § 6 ZDP ako príjem zo samostatnej činnosti.

Pozor!

Zdaneniu podlieha aj nákup tovaru a služieb za kryptomeny, pretože ide de facto o zmenu. Príjmom je hodnota získaného tovaru, výdajom náklady na nakúpenie kryptomeny, ktorou ste za tovar zaplatili.

Podobne funguje aj zmena jednej kryptomeny za inú alebo kryptomeny za fiat menu. Príjem oceňte obvyklou cenou.

Ako zdaňiť zmenu na inú kryptomenu alebo fiat menu?

Príjmom je hodnota fiat meny, či kryptomeny, ktorú za svoje kryptomeny dostanete. Hodnota kryptomeny sa stanoví podľa jej hodnoty k dátumu transakcie na burze kryptomien.

Ďalej je potrebné stanoviť hodnotu vami predaných kryptomien. Ako sme uviedli, používajú sa k tomu tieto dve metódy (pri fyzických osobách, ktoré nevedú účtovníctvo, nevylučujeme použitie i ďalších metód):

- **FIFO:** najprv predávate, čo ste nakúpili ako prvé (aspoň pre účely stanovenia výdajov)
- **Vážený aritmetický priemer:** pri každom predaji je pre množstvo predaných kryptomien vypočítaná priemerná nákupná cena na základe historických cien

Príklad:

V januári ste nakúpili bitcoin za 1000 eur.

Do marca jeho hodnota vzrástla na 1500 eur a vy ste sa rozhodli ho zmeniť za ethereum rovnakej hodnoty.

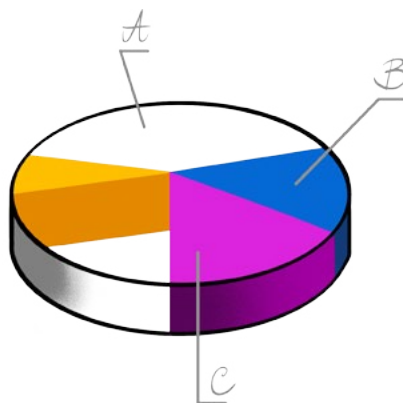
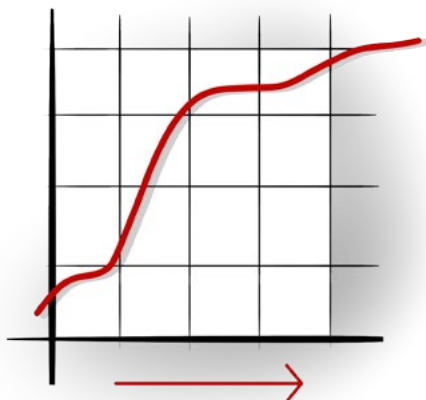
Nákupná cena je teda 1000 eur, predajná 1500 eur, váš zisk je 500 eur a tento zisk zdaníte.

Je možné, že v máji hodnota nakúpeného etherea klesne na 1200 eur. To ale pre zdanenie transakcie bitcoin/ethereum nehrá rolu.

Nákup a predaj často prebieha cez inú fiat menu, než euro, typicky dolár. Pre prepočet môžete použiť **jednotný kurz** vyhlásovaný Ministerstvom financií na konci každého roka pre cudzomenové operácie fyzických osôb. To znamená, že nemusíte na konci roka dohľadávať kurz pre jednotlivé nákupy.

Pozor!

Pokiaľ predáte kryptomenu so stratou (t. j. za menšiu cenu, než za akú ste nakúpili), nie je možné uplatniť stratu proti iným druhom príjmov (z cenných papierov, derivátov a pod.), a na konci roka ani proti ostatným základom dane z príjmov fyzických osôb.

Právnické osoby: Daň z príjmu

Operácie s kryptomenami zahrniete do výsledku hospodárenia a do základu dane z príjmov právnických osôb **rovnako ako operácie so zásobami**.

DPH

Základ dane pri dodaní tovaru/služieb, ktoré sú hradené virtuálnou menou, by mal byť podľa tuzemského zákona o DPH stanovený **vo výške ceny obvyklej**.

DPH: Príbeh z praxe, ktorým sa zaoberal Európsky súdny dvor

Európsky súdny dvor vydal rozsudok C-264/14 David Hedqvist týkajúci sa kryptomien. Pán Hedqvist zamýšľal na webe svojej spoločnosti rozmieňať tradičné meny za bitcoiny. Podal otázku na švédsku komisiu pre daňové právo, či transakcie s bitcoinom podliehajú DPH.

Komisia zaujala stanovisko, že bitcoin je platobným prostriedkom a služby pána Hedqvista sú služby zmenárne oslobodené od DPH.

*Po nesúhlasnom stanovisku švédskeho súdu otázka skončila na Európskom súdnom dvore. Ten rozhodol, že zmena bitcoinu za tradičnú menu je **poskytnutie služby za úplatu** a je **oslobodená od DPH bez nároku na odpočet**.*

Pozor!

Pri transakciách s kryptomenami nespoliehajte na anonymitu. Anonymný je iba príjem kryptomeny. Pri obchodovaní s kryptomenami dávate burze svoje identifikačné údaje. Všetky transakcie s kryptomenami tak môžu byť dohľadateľné.

Forex

Forex je globálny devízový trh, na ktorom sa nakupujú a predávajú jednotlivé meny. Nemá jedno obchodné miesto, ako je burza, **obchodovanie prebieha online.**

Forex je **najväčší menový trh na svete** s kapitalizáciou skoro 7 biliónov dolárov. Je najprístupnejší, a preto je tiež považovaný za najnebezpečnejší.

Kto môže byť účastníkom tohto trhu?

- centrálné banky
- investičné banky
- rôzne fondy
- obchodné spoločnosti
- jednotlivci

Forexový trh neslúži len na špekulácie s kurzami, ale prostredníctvom bánk aj na **zaistenie kurzov pri podnikaní**, kde vznikajú kurzové rozdiely.

V prípade špekulácií ide o **investovanie do menových párov a špekulácie na vývoj kurzu.**

Investovanie do menového páru

Pri **investovaní do menového** páru jednu menu nakupujete a druhú predávate.

Menový pár tvoria dve meny. Prvá mena v páre je hlavná mena, druhá je mena vedľajšia.

Hlavné páry tvoria USD a niektorá z ďalších 7 mien:

- EUR
- GBP
- CHF
- JPY
- CAD
- AUD
- NZD

Pôjde teda napríklad o pár EUR/USD, GBP/USD alebo USD/JPY.

Keď **nakupujete menový pár**, napr. USD/EUR, nakupujete prvú menu pár (USD) a predávate druhú menu páru (EUR). Očakávate vzostup krížového kurzu a zisk prostredníctvom opačnej transakcie.

Pri **predaji** prvú menu páru (USD) predávate, druhú menu páru (EUR) nakupujete. Očakávate pokles krížového kurzu a zisk vďaka opačnej transakcii.

Dobré vedieť:

Pri obchodovaní sa využíva **finančná páka**. Pokiaľ vám obchodník poskytne páku 1:100, môžete napr. s 1 000 USD nakúpiť inú menu za 100 000 USD. Potrebujete tak len nízku počiatočnú investíciu, ale zároveň riskujete veľkú stratu.

Príklad obchodu na Forexe:

Obchodujete **menový pár USD/EUR za 0,8244/0,8246** (predajný vs. nákupný kurz). Očakávate posilnenie USD a oslabenie EUR.

Otvoríte si teda **long pozíciu za 10 000 USD** (= nakúpíte) na menový pár USD/EUR v kurze 0,8246.

Touto transakciou uzatvárate **CFD kontrakt**, z ktorého môžete na základe rozdielu cien dosiahnuť zisk alebo stratu.

Pre tento pár je **pákový efekt 1:30**. Musíte preto zložiť zálohu vo výške $10\,000 \text{ eur} \times 0,8246 : 30 = 274,88 \text{ eur}$.

Predpoklad vám vyšiel. Dolár posilnil a nová predajná cena je 0,8295 (oproti pôvodnej 0,8244). Zálohu vám broker vráti.

Vy v novom kurze doláre predáte, pričom kurz USD/EUR je teraz 0,8295/0,8297.

Výsledok: Kúpili ste za 0,8246 a predali za 0,8295, **zisk je:**

$$(0,8295 - 0,8246) \times 10\,000 = \mathbf{49 \text{ eur}}$$

A čo keď vám predpoklad nevyjde?

Predpokladajme, že kurz klesne a vy predávate za 0,8204.

Dosiahnete **stratu:**

$$(0,8204 - 0,8246) \times 10\,000 = \mathbf{- 42 \text{ eur}}$$

Túto stratu musíte uhradiť brokerovi.

Investovanie formou participácie

Existujú platformy, na ktorých môžete **investovať do úverov pre podnikateľov** (peer2business) **alebo občanov** (peer2peer). Na týchto platformách si veritelia požičiavajú **priamo od jednotlivcov alebo skupín jednotlivcov**. Platforma (napr. akciová spoločnosť) funguje ako prostredník medzi investormi a záujemcami o úver. Medzi zahraničné platformy patria napr. Mintos, EstateGuru, Peerform, Upstart a ďalšie.

Investovať môžete tiež do **subjektu, ktorý vykonáva správu majetku**. Nejde o kúpu cenných papierov. Platforma investuje do širokého spektra aktív. Prípadné výnosy buď investorovi vypláca, alebo ich znovu reinvestuje. Príjmy **zdaníte daňou z príjmu na ročnej báze**, či vám ich platforma vypláca, alebo ich reinvestuje.

Zdanenie investícií u fyzických osôb

Príjmy sa obvykle ako správa vlastného majetku zahrňujú do **§ 8 zákona o daniach z príjmu**, pokiaľ nie sú súčasťou príjmov z podnikania. Niektoré príjmy, napr. dividendy, môžu byť príjmom podľa § 7.

V rámci jedného zdaňovacieho obdobia môžete **kompenzovať zisk a stratu z rovnakého druhu príjmu**. Napríklad zisk z predaja cenných papierov so stratou z predaja cenných papierov, ale nie z derivátov.

Dobré vedieť:

V súčte nie je možné v § 8 vykázať daňovú stratu.

DPH

Obvykle pôjde o **finančné činnosti** (ale nemusí to tak byť vždy) **oslobodené od DPH** bez nároku na odpočet. Tieto činnosti sa ale zahrňujú do obratu pre účely DPH, pokiaľ ich neprevádzkujete príležitostne.

Pozor!

Pokiaľ vedľa nich poskytujete zdaniteľné plnenia a váš obrat presiahne za rok 50 000 eur, prípadne 62 500 eur, musíte sa zaregistrovať ako platca DPH.

Investujte šikovne a účtovníctvo hod'te za hlavu!

Nechajte svoje peniaze pracovať – ale nezabudnite zisky správne zdaňiť.

O to sa za vás postarajú daňoví a účtovní špecialisti z UOL, ktorí pre vás pripravili tento e-book.

Ozvite sa nám a **hod'te účtovníctvo za hlavu.**

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk